

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Katedra filozofie a společenských věd

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autorka práce: Katka Provazníková

Název práce: Obraz buddhismu v díle *Sedm let v Tibetu* Heinricha Harrera

Obor studia: Filozofie a společenské vědy

Autorka posudku: Mgr. et Mgr. Iva Svačinová, Ph.D.

1. Shrnutí a hodnocení obsahové stránky práce:

Práce je věnovaná průzkumu technik zobrazování orientu v díle *Sedm let v Tibetu* od Heinricha Harrera. Autorka si klade za cíl „*prozkoumat kategorizační práci autora a identifikovat konkrétní členské kategorie, které jsou autorem přisuzovány Tibeťanům oproti jiným referenčním skupinám.*“ (s. 1), formuluje dvě výzkumné otázky: (1) Jaké členské kategorie Harrer připisuje Tibeťanům ve srovnání s jinými skupinami? (2) Lze při jejich uchopování identifikovat nějaké obecné tendence nebo schémata? (s. 22).

Autorka postupuje v práci logicky: nejprve představuje orientalismus a jeho konkrétní koncepce (E. W. Said, D. S. Lopez) a vysvětluje některé klíčové techniky orientalistického zobrazování orientálního druhého („othering“, stereotypizace, esencializace). Pro prozkoumání těchto strategií pak na případu konkrétního literárního díla volí metodu členské kategorizační analýzy, která umožňuje zkoumat specifické *emic* způsoby aplikace kategorií na členy různých skupin. Tuto metodu využívá v případě díla *Sedm let v Tibetu* pro případy, v nichž je autorem srovnávána skupina Tibeťanů oproti jiným referenčním skupinám (Evropané, Číňané, muslimové). Autorka na analýze konkrétních úryvků v textu identifikuje jednak konkrétní kategorie připisované kontrastně těmto skupinám, ale také v závěru vyvozuje obecnější schémata Harrerovy kategorizační práce a ukazuje tak Harrerovo specifické využívání technik „othering“, stereotypizace a esencializace pro případ prezentace Tibeťanů.

Text má jasnou strukturu, navržený výzkum je adekvátně propojen s teoretickou částí. Analýzu využívající metody členské kategorizační analýzy považuji za adekvátně zvládnutou vzhledem k danému stupni studia. Autorce se dle mého názoru daří zodpovědět obě výzkumné otázky.

2. Hodnocení formální stránky práce:

Práce je psaná svěžím a srozumitelným akademickým jazykem, nemám připomínky k její formální stránce.

3. Hodnocení práce se zdroji:

Autorka pracuje se 21 zdroji, z nichž větší část (11) je v angličtině. Zdroje považuji za relevantní vzhledem ke zvolenému tématu práce i představené metodologii.

4. Otázky k diskuzi při obhajobě:

- (a) Autorka se v analýze zaměřuje především na orientalistickou prezentaci Tibeťanů. Mohli bychom hovořit i o Harrerově orientalistickém uchopení i dalších *outgroups*, které autor popisuje, jako jsou Číňané a muslimové? Pokud ano, čím se projevuje?
- (b) V Lopezově „orientalismu nového věku“ jsou do protikladu kladeny idealizovaný Tibet a demonizovaná Čína. Platí tento kontrast i pro zjištění, které přináší analýza relačního páru „Číňané“ a „Tibeťané“ provedená autorkou?

5. Hodnocení práce známkou: A

- 6. Výsledné hodnocení práce:** Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji ji hodnotit stupněm **A**. Z hlediska vedoucí práce jsem s průběhem spolupráce i jejím výsledkem spokojena: autorka pracovala samostatně, práci průběžně konzultovala, mé návrhy a připomínky zapracovávala. Mám za to, že se jí podařilo napsat srozumitelný a metodicky adekvátní text, který objasňuje způsoby prezentace Tibeťanů ve zkoumaném díle s využitím adekvátně zvoleného analytického rámce.

17. 4. 2024, v Hradci Králové

Datum a místo

Iva Svačinová

Podpis autora